

Міністерство освіти і науки України
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ**

073 «Менеджмент»
074 «Публічне управління та адміністрування»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи
з дисципліни „ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”**

Харків 2015

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

073 «Менеджмент»
074 «Публічне управління та адміністрування»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи з дисципліни
«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
для студентів усіх форм навчання

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту.
Протокол № 1 від 28.08.2014 р.

Харків 2015

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування» усіх форм навчання / Укладач Н. В. Опікунова. – Х.: ХНУБА, 2015. – 30 с.

Рецензент: А.В. Лозовий

Кафедра менеджменту

ВСТУП

Метою викладання дисципліни “Операційний менеджмент” є формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Основними **завданнями**, що мають бути розв’язані у процесі викладення курсу, є надання студентам:

– Усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь – якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібно докорінне знання основ та апарату операційного менеджменту.

– Знання принципів та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів.

– Уміння розробляти операційну стратегію підприємства.

– Уміння обґрунтовувати створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування.

– Уміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації.

– Знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Міждисциплінарні зв’язки. Курс для студентів зазначеного напрямку є нормативною дисципліною, яка забезпечує формування умінь, передбачених освітньо – кваліфікаційною характеристикою.

Дисципліна вивчається на основі базової загальноєкономічної та правової підготовки студентів, вивчення курсу “Основи менеджменту”, “Дослідження операцій”.

Курс закладає підвалини для подальшого вивчення дисциплін, пов’язаних з галузевою специфікою.

Методика вивчення курсу базується на синтезі лекцій, семінарських, практичних занять які передбачають розв’язання розрахункових задач, аналіз конкретних ситуацій, тестування та самостійної позааудиторної роботи студента.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Титульна сторінка має єдину форму (додаток А).

Текст роботи розміщують відповідно до встановлених вимог: від лівого краю аркуша – 30мм, від правого – 10мм, від верхнього краю аркуша – 20мм, від останнього рядка тексту до нижнього краю – 20мм.

Нумерація сторінок курсової роботи повинна бути наскрізною. Титульний аркуш вважається першою сторінкою, номер на ньому не ставиться. План роботи розміщується на другій сторінці, вступ починається з третьої і т.п.

Кожний розділ починається з нової сторінки, а текст параграфів (пунктів) продовжується на тій сторінці, де закінчено розгляд матеріалу попереднього

параграфу. Заголовки розділів та параграфів повинні відповідати планові курсової роботи.

Посилання на цитати, запозичені з монографій, наукових праць, підручників, статей оформляються відповідно до встановлених вимог, наприклад [5, с. 30]. Цифра «5» вказує на порядковий номер літературного джерела в списку використаної літератури, а число «30» – сторінку, з якої запозичена цитата.

Цифрові дані подаються у вигляді таблиць, графіків, діаграм, які дають можливість продемонструвати виявлені закономірності, тенденції, обґрунтувати обрані варіанти усунення проблем. Таблиці можуть бути розміщені по тексту або виносяться в додатки. Таблиці мають заголовок, на них робляться посилання в тексті. Слово «Таблиця» та її номер пишуться над правим верхнім кутом таблиці, а під ним – заголовок. У додатку Б зображено, як потрібно оформляти таблиці.

За наявності в роботі графіків, діаграм, схем їх слід називати рисунками, нумерувати арабськими цифрами і супроводжувати надписами, напр.: Рисунок 1 – Схема виробничої структури підприємства (додаток В).

Формули в курсовій роботі нумеруються арабськими цифрами. Нумерація позначається в круглих дужках і розташовується справа від формули.

В роботі допускаються скорочення, однак спочатку необхідно дати повну назву із скороченим позначенням в дужках, а далі по тексту використовувати лише аббревіатуру, наприклад: науково – дослідні та дослідницько – конструкторські роботи (НДЦКР).

Список використаної літератури оформляється відповідно до встановлених вимог: спочатку вказуються законодавчі акти та інші нормативні документи, за ними – перелік літературних джерел у алфавітному порядку, а потім – праці, видані іноземними мовами. Встановлені вимоги визначають чітку форму представлення літературних джерел, наприклад: Коно Т. Стратегія й структура японських підприємств: Пер.с англ. / Общ. ред. О.С. Виханского. – М.: Прогресс, 2007. – 384 с.

Курсова робота підписується студентом на останній сторінці тексту, а також ставиться дата закінчення роботи.

Важливе значення має оформлення роботи, яке характеризує окремі якості студента як майбутнього менеджера. Курсова робота обов'язково зшивається та закріплюється в папці з твердою обкладинкою, на якій повторюється текст титульної сторінки.

ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Контрольна робота складається з трьох частин:

1 Теоретична частина (3 питання + 3 задачі)

У цій частині необхідно відібрати три питання відповідно до таблиці 1– Схема відбору питань та задач до теоретичної частини завдання, згідно з номером у списку групи.

Так само необхідно відібрати три задачі із тієї ж схеми.

2 Описова частина

Необхідно зробити опис підприємства, на якому Ви працюєте, або маєте доступ до інформації, пов'язаної з діяльністю будь – якого підприємства. У ході роботи необхідно дати відповіді на всі 20 запитань, що характеризують діяльність підприємства.

3 Розрахункова частина

Необхідно заповнити таблицю 2, використовуючи аналогічні дані досліджуваного Вами підприємства.

1 Теоретична частина

Контрольний модуль 1

1. Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (процесом).
2. Природа операційної функції. Галузеві особливості операційної функції.
3. Сутність і місце операційного менеджменту в систему менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.
4. Поняття “операції” та “виробництво”, їх взаємозв'язок та розбіжність.
5. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики.
6. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання.
7. Операційний менеджер та процес управління.

Контрольний модуль 2

1. Коло стратегічних питань, що вирішуються у операційному менеджменті.
2. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Операційні пріоритети.
3. Формування стратегії виробництва товару.
4. Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів.
5. Особливості стратегій сервісних процесів.
6. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію.

Контрольний модуль 3

1. Сутність системного підходу до операційного менеджменту.
2. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи.
3. Складові частини операційної системи: переробна підсистема, підсистема забезпечення та підсистема планування і контролю.
4. Класифікаційні підходи до операційних систем.
5. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом.

Контрольний модуль 4

1. Поняття операційної діяльності підприємства.
2. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності.
3. Товари (послуги) як результат операційної діяльності підприємства.
4. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи.
5. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки.
6. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства.
7. Визначення тривалості операційного циклу підприємства.
8. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Контрольний модуль 5

1. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи.
2. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи.
3. Відмінності у проектуванні продукту та послуги.
4. Реалізація функції якості як можливості залучення споживача до операційного процесу.
5. Необхідність рішень з просторової організації діяльності.
6. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей.
7. Розміщення обладнання для поточного виробництва.
8. Проектування функціональної схеми розміщення обладнання.
9. Гнучкі схеми. Планування офісу.
10. Проектування виробничого і обслуговуючого потоків: методи, засоби, інструментарій.
11. Проектування робіт і нормування праці.

Контрольний модуль 6

1. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій.
2. Управління матеріально – технічним забезпеченням.
3. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом.
4. Зміст та фази оперативного управління.
5. Регулювання незавершеного виробництва.
6. Види систем оперативного управління виробництвом.
7. Контроль за виконанням робіт. Контроль операційного процесу. Контроль якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контроль запасів.
8. Роль та завдання управління матеріальними ресурсами та запасами.
9. Управлінські Розв'язання в сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Система управління “точно в термін”.
10. Робоче середовище та умови праці, режим роботи.
11. Класифікація робочих місць.
12. Принципи організації праці. Розподіл та кооперація праці.
13. Мотивація роботи

14. Робочі завдання.

15. Основи нормування праці. Методи нормування праці.

Задачі до курсової роботи

Задача 1 Середньорічні витрати на експлуатацію й ремонт металорізального верстата в 2010 р.–1500 у.о.

Річна продуктивність верстата в 2010 р.–5000 штук.

Коефіцієнт щорічного збільшення середньорічних витрат на експлуатацію й ремонт верстата в період з 2004 до 2011 р.–0,3.

Коефіцієнт щорічного зниження продуктивності верстата за той самий період – 0,4.

Визначіть середньорічні витрати на ремонт 2012 р. і річну продуктивність верстата.

Задача 2 Середньорічні витрати на експлуатацію й ремонт металорізального верстата в 2012 р. – 2500 у.о.

Річна продуктивність верстата в 2012 р.–6000 штук.

Коефіцієнт щорічного збільшення середньорічних витрат на експлуатацію й ремонт верстата в період з 2004 до 2011 р.–0,4.

Коефіцієнт щорічного зниження продуктивності верстата за той самий період – 0,5.

Визначіть середньорічні витрати на ремонт 2012 р. і річну продуктивність верстата.

Задача 3 Середньорічні витрати на експлуатацію й ремонт металорізального верстата в 2012 р.–3000у.о.

Річна продуктивність верстата в 2012 р.–5500 штук.

Коефіцієнт щорічного збільшення середньорічних витрат на експлуатацію й ремонт верстата в період з 2004 до 2011 р.–0,2.

Коефіцієнт щорічного зниження продуктивності верстата за той же період – 0,3.

Визначіть середньорічні витрати на ремонт 2012р. і річну продуктивність верстата.

Задача 4 Середньорічні витрати на експлуатацію й ремонт металорізального верстата в 2011 р.–3500 у.о.

Річна продуктивність верстата в 2011 р.–5800 штук.

Коефіцієнт щорічного збільшення середньорічних витрат на експлуатацію й ремонт верстата в період з 2004 до 2011 р.–0,1.

Коефіцієнт щорічного зниження продуктивності верстата за той самий період–0,3.

Визначить середньорічні витрати на ремонт 2012р. і річну продуктивність верстата.

Задача 5 Режим роботи першого виробництва, де застосовується металорізальний верстат, – тризмінний, а другого виробництва, до умов якого приводяться параметри альтернативних варіантів управлінського розв’язання, – двозмінний. Річна продуктивність верстата в умовах першого виробництва – 2000 шт., а другого – 1600 шт. Оцініть ефективність використання верстата в цих режимах.

Задача 6 Режим роботи першого виробництва, де застосовується металорізальний верстат, – тризмінний, а другого виробництва, до умов якого приводяться параметри альтернативних варіантів управлінського розв’язання, – двозмінний. Річна продуктивність верстата в умовах першого виробництва – 2500 шт., а другого – 1800 шт. Оцініть ефективність використання верстата в цих режимах.

Задача 7 Режим роботи першого виробництва, де застосовується металорізальний верстат, – тризмінний, а другого виробництва, до умов якого наводяться параметри альтернативних варіантів управлінського розв’язання, – двозмінний. Річна продуктивність верстата в умовах першого виробництва – 2800 шт., а другого – 2000 шт. Оцініть ефективність використання верстата в цих режимах.

Задача 8 Режим роботи першого виробництва, де застосовується металорізальний верстат, – тризмінний, а другого виробництва, до умов якого наводяться параметри альтернативних варіантів управлінського розв’язання, – двозмінний. Річна продуктивність верстата в умовах першого виробництва – 3500 шт., а другого – 2600 шт. Оцініть ефективність використання верстата в цих режимах.

Задача 9 СП «Автоаз-Дэу» планує виготовляти запчастини. Це спонукає придбання нового обладнання або організації робіт у три зміни з додатковими робітниками. Існує альтернатива нічого не робити. У випадку сприятливого ринку реалізація складе 18000 комплектів по 235 грн, при несприятливому – 6500 комплектів. Витрати на покупку встаткування – 1700000 грн. Видатки на організацію третьої зміни – 950000 грн. Але витрати на виробництво запчастин під час використання нового обладнання впадуть із 80 до 70 грн. $R_{\text{благ}}=0,4$; $R_{\text{небл}}=0,6$.

Задача 10 Промислове підприємство виготовляє три види продукції А, Б і В. Прибуток на одну одиницю продукції становить відповідно 15; 18; 21 гривень. На одиницю продукції виду А витрачається 0,8 одиниць сировини 1-ї категорії, 0,6 – сировини 2-ї категорії й 0,3 одиниць сировини 3-ї категорії. Для виготовлення одиниці продукції виду Б сировини 1-ї категорії витрачається 1,0 одиниця, 2-ї категорії – 1,2 одиниці, 3-ї категорії – 1,4 одиниці і виду В – 0,5

одиниці сировини 1-ї категорії; 0,7 одиниці 2-ї категорії; 0,3 одиниці 3-ї категорії.

На складі підприємства є запаси сировини 1-ї категорії – 120 одиниць, 2-ї категорії – 140 одиниць, 3-ї – 70 одиниць.

Визначить число одиниць продукції зазначених видів, випускаючи які підприємству буде забезпечений максимальний прибуток.

Задача 11 Промислове підприємство виготовляє три види продукції А, Б і В. Прибуток на одну одиницю продукції становить відповідно 16; 20; 24 гривень. На одиницю продукції виду А витрачається 0,6 одиниць сировини 1-ої категорії, 0,4 – сировини 2-ої категорії й 0,2 одиниць сировини 3-ї категорії. Для виготовлення одиниці продукції виду Б сировини 1-ої категорії витрачається 0,8 одиниць, 2-ої категорії – 1,0 одиниці, 3-ї категорії – 1,2 одиниці і виду В – 0,6 одиниці сировини 1-ї категорії; 0,8 одиниці 2-ї категорії; 0,4 одиниці 3-ї категорії.

На складі підприємства є запаси сировини 1-ї категорії – 140 одиниць, 2-ї категорії – 160 одиниць, 3-ї – 90 одиниць.

Визначить число одиниць продукції зазначених видів, випускаючи які підприємству буде забезпечений максимальний прибуток

Задача 12 Промислове підприємство виготовляє три види продукції А, Б і В. Прибуток на одну одиницю продукції становить відповідно 14; 16; 18 гривень. На одиницю продукції виду А витрачається 0,5 одиниць сировини 1-ї категорії, 0,3 – сировини 2-ї категорії й 0,2 одиниць сировини 3-ї категорії. Для виготовлення одиниці продукції виду Б сировини 1-ої категорії витрачається 0,6 одиниць, 2-ї категорії – 0,8 одиниці, 3-ї категорії – 1,0 одиниці і виду В – 0,4 одиниці сировини 1-ої категорії; 0,5 одиниці 2-ої категорії; 0,8 одиниці 3-ї категорії.

На складі підприємства є запаси сировини 1-ї категорії – 110 одиниць, 2-ї категорії – 130 одиниць, 3-ї – 40 одиниць.

Визначить число одиниць продукції зазначених видів, випускаючи які підприємству буде забезпечений максимальний прибуток

Задача 13 Промислове підприємство виготовляє три види продукції А, Б і В. Прибуток на одну одиницю продукції становить відповідно 18; 22; 26 гривень. На одиницю продукції виду А витрачається 0,5 одиниць сировини 1-ї категорії, 0,3 – сировини 2-ї категорії й 0,1 одиниць сировини 3-ї категорії. Для виготовлення одиниці продукції виду Б сировини 1-ї категорії витрачається 0,6 одиниці, 2-ї категорії – 0,2 одиниці, 3-ї категорії – 1,4 одиниці і виду В – 0,5 одиниці сировини 1-ї категорії; 0,6 одиниці 2-ї категорії; 0,2 одиниці 3-ї категорії.

На складі підприємства є запаси сировини 1-ї категорії – 130 одиниць, 2-ї категорії – 150 одиниць, 3-ї – 80 одиниць.

Визначить число одиниць продукції зазначених видів, випускаючи які підприємству буде забезпечений максимальний прибуток.

Задача 14 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення—200 гривень. Річна потреба в комплектуючому виробі – 1550 штук. Ціна одиниці – 560 гривень. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначіть оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби .

Задача 15 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення—250 гривень. Річна потреба в комплектуючому виробі – 2000 штук. Ціна одиниці – 530 гривень. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначіть оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби.

Задача 16 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення—300 гривень. Річна потреба в комплектуючому виробі – 2550 штук. Ціна одиниці – 660 гривень. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначіть оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби.

Задача 17 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення—280 гривень. Річна потреба в комплектуючому виробі – 2350 штук. Ціна одиниці – 660 гривень. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначіть оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби.

Задача 18 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення—260 гривень. Річна потреба в комплектуючому виробі – 2150 штук. Ціна одиниці – 520 гривень. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначіть оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби.

Задача 19 Річна потреба в матеріалах – 1550 штук.

Число робочих днів у році – 226 днів.

Оптимальний розмір замовлення – 75 штук.

Час поставки – 10 днів.

Можлива затримка поставки – 2 дні.

Розрахуйте параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення.

Задача 20 Річна потреба в матеріалах – 2550 штук.

Число робочих днів у році – 216 днів.

Оптимальний розмір замовлення – 65 штук.

Час поставки – 8 днів.

Можлива затримка поставки – 3 дні.

Розрахуйте параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення.

Задача 21 Річна потреба в матеріалах – 1850 штук.

Число робочих днів у році – 206 днів.

Оптимальний розмір замовлення – 70 штук.

Час поставки – 9 днів.

Можлива затримка поставки – 2 дні.

Розрахуйте параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення

Задача 22 Річна потреба в матеріалах – 1650 штук.

Число робочих днів у році – 228 днів.

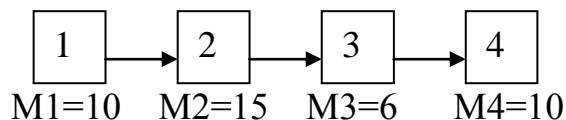
Оптимальний розмір замовлення – 60 штук.

Час поставки – 10 днів.

Можлива затримка поставки – 3 дні.

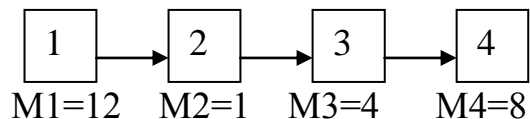
Розрахуйте параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення

Задача 23 Первісна потужність робочого місця з виготовлення деталей з чотирьох операцій була наступною.

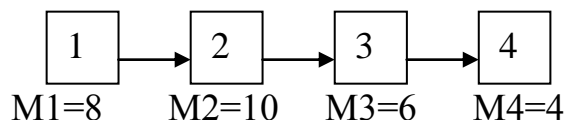
Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Задача 24 Первісна потужність робочого місця з виготовлення деталей з чотирьох операцій була наступною.

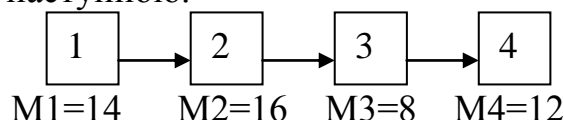
Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Задача 25. Первісна потужність робочого місця з виготовлення деталей з чотирьох операцій була наступною.

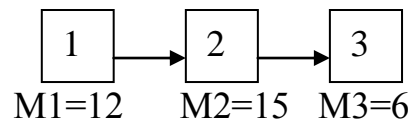
Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Задача 26 Первісна потужність робочого місця з виготовлення деталей з чотирьох операцій була наступною.

Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Задача 27. Первісна потужність робочого місця з виготовлення деталей з чотирьох операцій була наступною.

Задача 28 Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Найменування розряду	Розряди за робочими місцями			
	I	II	III	IV
Розряд роботи	4	3	3	5
Розряд робітника	3	3	4	3

Задача 29 Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Найменування розряду	Розряди за робочими місцями			
	I	II	III	IV
Розряд роботи	4	3	3	6
Розряд робітника	3	3	4	3

Задача 30 Оцініть пропорційність технологічного процесу, виявивши вузьке місце.

Найменування розряду	Розряди за робочими місцями			
	I	II	III	IV
Розряд роботи	4	3	3	8
Розряд робітника	3	3	4	3

Задача 31 Оцініть ефективність технологічного процесу.

Показник	Випуск за декадами			За місяць
	1	2	3	
Обсяг плановий, млн. грн.	20	20	20	60
Обсяг фактичний, млн. грн.	5	10	30	45

Задача 32 Оцініть ефективність технологічного процесу.

Показник	Випуск за декадами			За місяць
	1	2	3	
Обсяг плановий, млн. грн.	20	20	20	60
Обсяг фактичний, млн. грн.	5	10	60	75

Задача 33 Розрахуйте, за нижчеподаною таблицею інтегральний показник ефективності використання ресурсів.

Показники	Умовні позначення	Нормативні значення	Фактичні значення
1. Загальний обсяг продажу, тис. у.о.	V	16500	14355
2. Балансовий прибуток, тис. у.о.	Пб	1705	1542
3. Фонд оплати праці, тис. у.о.	Ф	3000	2635
4. Середньорічна чисельність персоналу, чол.	Ч	125	120
5. Середньорічна вартість нематеріальних активів, тис. у.о.	Ан	50	45
6. Середньорічна вартість ОПФ, тис. у.о.	Фср	8320	8400
7. Середній залишок оборотного капіталу, тис. у.о.	Оср	1420	1465
8. Собівартість продукції, тис. у.о.	С	11000	9761
9. Частка матеріальних витрат у собівартості продукції, тис. у.о.	А3	0,63	0,61
10. Частка фонду оплати праці в собівартості продукції, тис. у.о.	А1	0,27	0,27
11. Частка амортизації в собівартості продукції, тис. у.о.	А2	0,10	0,12

Задача 34 Розрахуйте за нижчеподаною таблицею інтегральний показник ефективності використання ресурсів.

Показники	Умовні позначення	Нормативні значення	Фактичні значення
1. Загальний обсяг продажу, тис. у.о.	V	19800	17226
2. Балансовий прибуток, тис. у.о.	Пб	2046	1850,4
3. Фонд оплати праці, тис. у.о.	Ф	3600	3162
4. Середньорічна чисельність персоналу, чол.	Ч	150	144
5. Середньорічна вартість нематеріальних активів, тис. у.о.	Ан	60	54
6. Середньорічна вартість ОПФ, тис. у.о.	Фср	9984	10080
7. Середній залишок оборотного капіталу, тис. у.о.	Оср	1704	1758
8. Собівартість продукції, тис. у.о.	С	13200	11713,2
9. Частка матеріальних витрат у собівартості продукції, тис. у.о.	А3	0,756	0,732
10. Частка фонду оплати праці в собівартості продукції, тис. у.о.	А1	0,324	0,324
11. Частка амортизації в собівартості продукції, тис. у.о.	А2	0,12	0,144

Задача 35 Оцініть за нижчеподаною таблицею ефективність технологічного процесу.

Показник	Випуск по декадах			За місяць
	1	2	3	
Обсяг плановий, млн. грн.	20	20	20	60
Обсяг фактичний, млн.. грн.	5	10	50	65

Задача 36 Виходячи із заданого обсягу реалізації продукції 220 шт. (висновок контракт на даний обсяг), з фіксованою ціною за одиницю 40 тис. грн., рівень змінних витрат на одиницю продукції – 30 тис. грн. Розрахуйте для підприємства критичний рівень постійних витрат.

Задача 37 Проаналізуйте та спрогнозуйте за нижче наданою таблицею організаційно – технічний рівень виробництва.

№ п\п	Фактор	Вагомість фактору	Значення факторів			
			Нормативне	Фактичне		
				1998	1999	2000
1	Рівень механізації й автоматизації й автоматизації виробництва	0,5	0,75	0,4	0,63	0,72
2	Рівень прогресивності технологічних процесів	0,25	0,8	0,45	0,75	0,75
3	Середній вік технологічних процесів, років	0,1	3	4	2,1	2,9
4	Середній вік технологічного встаткування, років	0,08	4	5,2	3,0	3,8
5	Фондоозброєність праці працівників фірми, млн. р./чол	0,07	25	17	21,5	22
6	Рівень кооперації виробництва	0,08	0,6	0,45	0,55	0,63
7	Рівень спеціалізації виробництва	0,15	0,95	0,83	0,96	0,97
8	Коефіцієнт змінності роботи технологічного встаткування	0,1	2,2	1,8	2,3	2,35
9	Укомплектованість штатного розкладу фірми, %	0,15	100	85	97,5	99,3
10	Питома вага осн. виробничих робітників у чисельності працівників, %	0,1	45	37,5	46,2	47,5
11	Коефіцієнт плинності кадрів, %	0,15	9	26,1	12,3	8,9
12	Втрати робочого часу, %	0,05	2	7,5	4,6	2,3
13	Коефіцієнт частоти травматизму	–	–	0,031	0,012	0
14	Коефіцієнт пропорційності процесів за потужністю	0,07	0,95	0,83	0,92	0,94
15	Коефіцієнт безперервності виробничих процесів	0,05	0,8	0,71	0,76	0,82
16	Коефіцієнт ритмічності виробничих процесів	0,1	0,9	0,75	0,75	0,86

Задача 38 Собівартість продукції дорівнює 404 тис. грн. Вільна відпускна ціна із ПДВ становить 690 тис. грн. Представте повну структуру відпускну ціни.

Задача 39 Проаналізуйте рівень виробничого леверіджу підприємства, якщо відомі такі дані:

Показник	Підприємство
Ціна од. продукції, грн.	8000
Змінні витрати на од. продукції, грн.	6400
Умовно – постійні витрати, грн.	70000
Обсяг реалізації продукції, одиниць в Базисному році	1500
У звітному році	2600

Задача 40 Проаналізуйте та спрогнозуйте за нижче наданою таблицею організаційно – технічний рівень виробництва.

№ з/п	Фактор	Вагомість фактора	Значення факторів			
			Нормативне	Фактичне		
				20xx	20x1	220x2
1	Коефіцієнт змінності роботи технологічного встаткування	0,1	2,2	1,8	2,3	2,35
2	Рівень прогресивності технологічних процесів	0,25	0,8	0,45	0,75	0,75
3	Коефіцієнт безперервності виробничих процесів	0,05	0,8	0,71	0,76	0,82
4	Середній вік технологічного встаткування, років	0,08	4	5,2	3,0	3,8
5	Рівень механізації й автоматизації й автоматизації виробництва	0,5	0,75	0,4	0,63	0,72
6	Фондоозброєність праці працівників фірми, млн. р./чол	0,07	25	17	21,5	22
7	Втрати робочого часу, %	0,05	2	7,5	4,6	2,3
8	Рівень спеціалізації виробництва	0,15	0,95	0,83	0,96	0,97
9	Середній вік технологічних процесів, років	0,1	3	4	2,1	2,9
10	Укомплектованість штатного розкладу фірми, %	0,15	100	85	97,5	99,3
11	Питома вага осн. виробничих робітників у чисельності працівників, %	0,1	45	37,5	46,2	47,5
12	Коефіцієнт плинності кадрів, %	0,15	9	26,1	12,3	8,9
13	Коефіцієнт частоти травматизму	–	–	0,031	0,012	0
14	Коефіцієнт пропорційності процесів по потужності	0,07	0,95	0,83	0,92	0,94
15	Рівень кооперації виробництва	0,08	0,6	0,45	0,55	0,63
16	Коефіцієнт ритмічності виробничих процесів	0,1	0,9	0,75	0,75	0,86

Задача 41 Розрахуйте за нижче наданою таблицею критичний обсяг продажу для 3-х підприємств.

Показник	А	Б	В
Ціна од. продукції, грн.	3,5	3,5	3,5
Змінні витрати на од. продукції, грн.	2,1	1,6	1,3
Умовно – постійні витрати, грн.	25000	55000	61000
Обсяг реалізації продукції, одиниць у базисному році	95000	95000	95000
у звітному році	112000	112000	112000

Задача 42. Проаналізуйте рівень виробничо-фінансового леверіджу підприємства. Відомо, що підприємство виплачує щорічно відсотки в розмірі 10000 гривень.

Показник	А
Ціна од. продукції, грн.	4,0
Змінні витрати на од. продукції, грн.	1,7
Умовно-постійні витрати, грн.	275000
Обсяг реалізації продукції, одиниць у базисному році	125000
у звітному році	137000

Задача 43 Фірма планує збільшити розмір виручки від реалізації продукції на 15%.

Обсяг реалізації 60 тис. грн.

Змінні витрати 35 тис. грн.

Постійні витрати 6 тис. грн.

Яка сума прибутку буде відповідати новому обсягу реалізації?

Задача 44 Визначить запас фінансової надійності підприємства, ґрунтуючись на наступних даних:

Ціна 100 грн./шт.

Обсяг реалізації 4 тис. шт.

Постійні витрати 85 тис. грн.

Змінні витрати 55 грн./шт.

Задача 45. Проаналізуйте беззбитковість виробництва, ґрунтуючись на наступних даних:

Показники	А	Б	В	Г
Ціна од. продукції, тис. грн.	15	40	30	30
Обсяг реалізації, у шт.	55	30	50	50
Змінні витрати на од., тис. грн.	10	20	15	16
Обсяг постійних витрат на весь обсяг виробництва 2000 тис. грн.				

2 Описова частина

Зробіть опис функціонування операційної системи за наступною системою критеріїв та виявіть необхідності вдосконалення діяльності фірми :

1. Кількість Ваших споживачів збільшується з року в рік?
2. Ваші витрати від браку та затрати на усунення дефектів становлять менше 5% від обсягу реалізованої продукції?
3. Ви виконуєте виробничі графіки?
4. Ви дотримуєтесь запланованих витрат виробництва?
5. Ви використовуєте лише ті деталі та комплектуючі вироби, які відповідають значенням технічних умов?
6. Чи коефіцієнт прогулів у Вашому підприємстві/ фірми становить менше 3%, а невиходів на роботу з інших причин менше від 2%?
7. Чи щорічна плинність кадрів на Вашому підприємстві / фірмі становить менше 5% ?
8. Ви можете залучати висококваліфіковані кадри на Ваше підприємство/фірму?
9. Чи виділяєте Ви кошти на підготовку своїх кадрів з урахуванням того, як дорого фірмі обходяться помилки?
10. Ваші працівники виконують свої обов'язки протягом 90% робочого часу?
11. Ви правильно розумієте вимоги своїх споживачів до ваших виробів та послуг?
12. Ви хочете піднести моральний дух своїх працівників?
13. Ваші накладні витрати зростають швидше від Ваших доходів?
14. Чи вважаєте Ви, що персонал Вашого підприємства/фірми може працювати краще, ніж працює?
15. Ваш вхідний контроль відбраковує більше 1% деталей та комплектуючих виробів, які надходять до Вашого підприємства/фірми?
16. Чи займаються у Вас контролем продукції більш ніж 5% робітників сфери виробництва?
17. Чи понаднормова робота Ваших робітників, не пов'язаних з виконанням виробничих операцій, становить більше ніж 5% їх робочого часу?
18. Ви вважаєте, що можна зменшити виробничі витрати та скоротити термін виробництва?
19. Чи отримуєте Ви рекламації від споживачів, хоча розраховували на похвальні відгуки?
20. Чи темпи зростання продуктивності праці на Вашій фірмі за останні десять років були нижчими від темпів зростання інфляції?

3 Розрахункова частина

Заповніть таблицю використовуючи аналогічні дані вашого підприємства / фірми.

Таблиця 2 – Аналіз факторів виробництва

ФАКТОР	Вагомість фактора	Норматив	20__	20__	20__
1 Рівень механізації й автоматизації виробництва	0,5	0,75			
2 Рівень прогресивності технологічних процесів	0,25	0,8			
3 Середній вік технологічних процесів, років	0,1	3,0			
4 Середній вік технологічного устаткування, років	0,08	4,0			
5 Фондоозброєність праці працівників фірми, грн/чол.	0,07	25,0			
6 Рівень кооперування виробництва	0,08	0,60			
7 Рівень спеціалізації виробництва	0,15	0,95			
8 Коефіцієнт змінності роботи технологічного устаткування	0,1	2,2			
9 Укомплектованість штатного розпису, %	0,15	100,0			
10 Питома вага основних виробничих робітників у чисельності працівників, %	0,1	45,0			
11 Коефіцієнт плинності кадрів, %	0,15	9,0			
12 Втрати робочого часу, %	0,05	2,0			

Знайдіть за цими даними:

- 1 Технічний рівень виробництва фірми.
- 2 Організаційний рівень виробництва.
- 3 Організаційно – технічний рівень виробництва.
- 4 Зробіть висновки про операційно – виробничу діяльність Вашої організації.

СХЕМА ВІДБОРУ ПИТАНЬ ТА ЗАДАЧ ДО ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ЗАВДАННЯ

№ з/п	Питання к.м. 1	Питання к.м.2	Питання к.м.3	Питання к.м.4	Питання к.м.5	Питання к.м.6	Задача 1	Задача 2	Задача 3
1	1	–	4	–	6	–	1	14	29
2	–	4	–	6	–	7	2	15	30
3	2	–	–	–	9	12	3	16	31
4	–	–	5	8	2	–	4	17	32
5	3	6	–	–	–	10	5	18	33
6	7	–	1	5	–	–	6	19	34
7	–	3	–	–	11	1	7	20	35
8	–	–	2	–	4	6	8	21	36
9	–	5	–	3	8	–	9	22	37
10	6	–	–	2	–	13	10	23	38
11	2	–	–	–	1	5	11	24	39
12	–	1	5	–	7	–	12	25	40
13	–	–	–	7	2	10	13	26	41
14	1	–	3	–	–	8	14	27	42
15	5	–	–	3	–	11	15	28	43
16	–	2	–	–	5	2	16	29	44
17	–	6	4	–	3	–	17	30	45
18	4	–	–	1	8	–	18	31	1
19	6	–	–	–	4	4	19	32	2
20	–	5	–	8	–	3	20	33	3
21	4	–	1	–	10	–	21	34	4
22	–	1	–	4	–	9	22	35	5
23	7	–	–	–	1	14	23	36	6
24	–	–	–	4	9	12	24	37	7
25	–	2	–	–	11	3	25	38	8
26	–	–	3	–	5	13	26	39	9
27	–	4	–	7	–	15	27	40	10
28	5	–	–	–	3	11	28	41	11
29	3	–	2	–	6	–	29	42	12
30	–	3	–	–	7	6	30	43	13

ПРИКЛАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ

Задача 1 Визначить темп приросту обсягу продажу фірми в 2012 році й напрямку розширення ринку за наступним даними:

- обсяг продажу товару А на ринку 1 в 2011 році склав 450 тис. у.о.;
- той же товар на ринку 2 – 130 тис. у.о.;
- обсяг продажу товару В на ринку 1 в 2011р. склав 1240 тис. у.о.;
- той самий товар на ринку 3 – 3150 тис. у.о.

На основі сегментації встановлено, що:

- темп приросту обсягу продажу товару А на ринку 1 в 2002р. складе 5%, товару А на ринку 2 – 12%;
- товару В на ринку 1 – 2,5%, товару В на ринку 3 – 4,5%.

Розв'язання:

Темп приросту обсягу продажу товарів підприємства (шляхом середньозваженої величини):

$$(450*0,5+130*12,0+1240*2,5+3150*4,5)/(450+130+1240+3150)=4,24\%$$

Прийом середньоарифметичної величини:

$$(450*0,5+130*12,0+1240*2,5+3150*4,5)/4=6\%$$

Задача 2 СП «Автозас – Дзу» припускає провадити запчастини. Це зажадає покупці нового обладнання або організації робіт у три зміни з додатковими робітниками. Існує альтернатива нічого не робити. У випадку сприятливого ринку реалізації складе 18000 комплектів по 235 грн., при несприятливому – 6500 комплектів. Витрати на покупку встаткування – 1700000 грн. Видатки на організацію третьої зміни – 950000 грн. Але витрати на виробництво з/ч під час використання нового обладнання впадуть із 80 до 70 грн. $P_{\text{благ}}=0,4$; $P_{\text{небл}}=0,6$.

Розв'язання:

Висновок: Сприятливий варіант $18000*235=4230000$ грн.

Несприятливий варіант $6500*235=1527500$ грн.

$$4230000 - (18000*70+1700000)=1270000 \text{ грн.}$$

$$1527500 - (6500*70+1700000)= - 627500 \text{ грн.}$$

$$4230000 - (18000*80+950000)=1840000 \text{ грн.}$$

$$1527500 - (6500*80+950000)=57500 \text{ грн.}$$

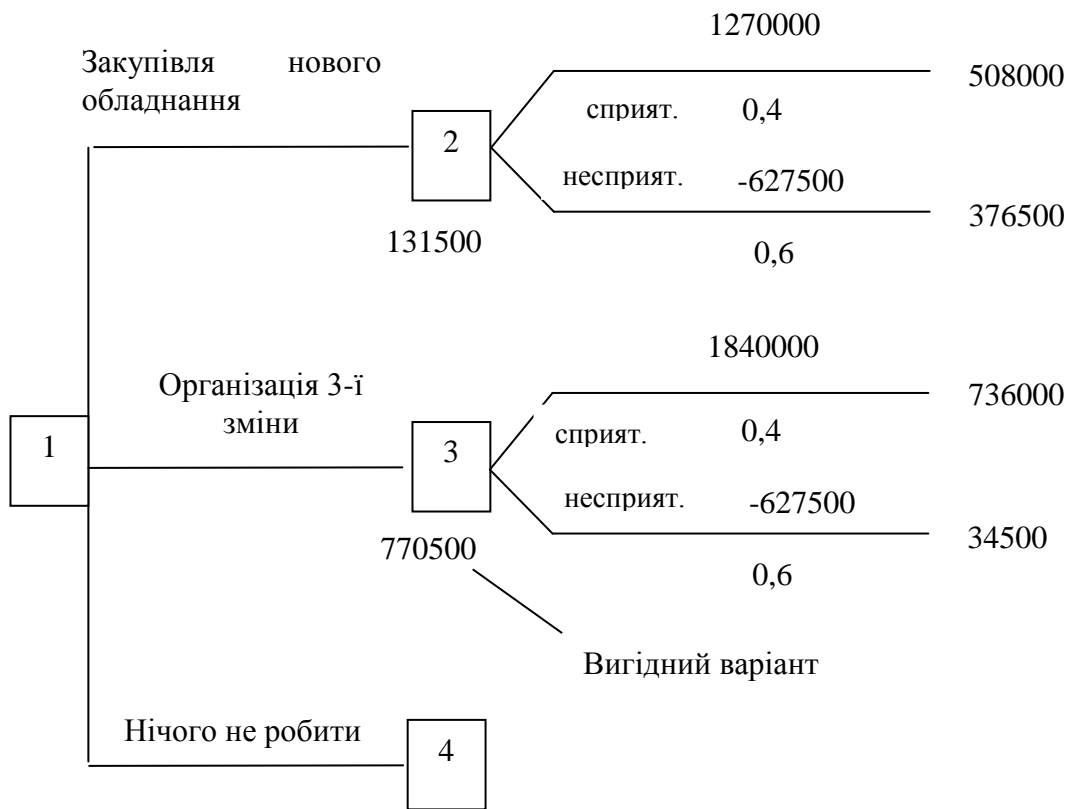

Рисунок 1–Дерево рішень

Задача 3 Оцініть за допомогою моделі Дюпона ефективність діяльності підприємства.

Виробнича собівартість – 27000 тис.грн.

Витрати на збут – 1695 тис.грн.

Гроші–663 тис.грн.

Дебіторська заборгованість – 1722 тис.грн.

Запаси та витрати – 7912 тис.грн.

Основний капітал – 17490 тис.грн.

Вартість продажу – 42000 тис.грн.

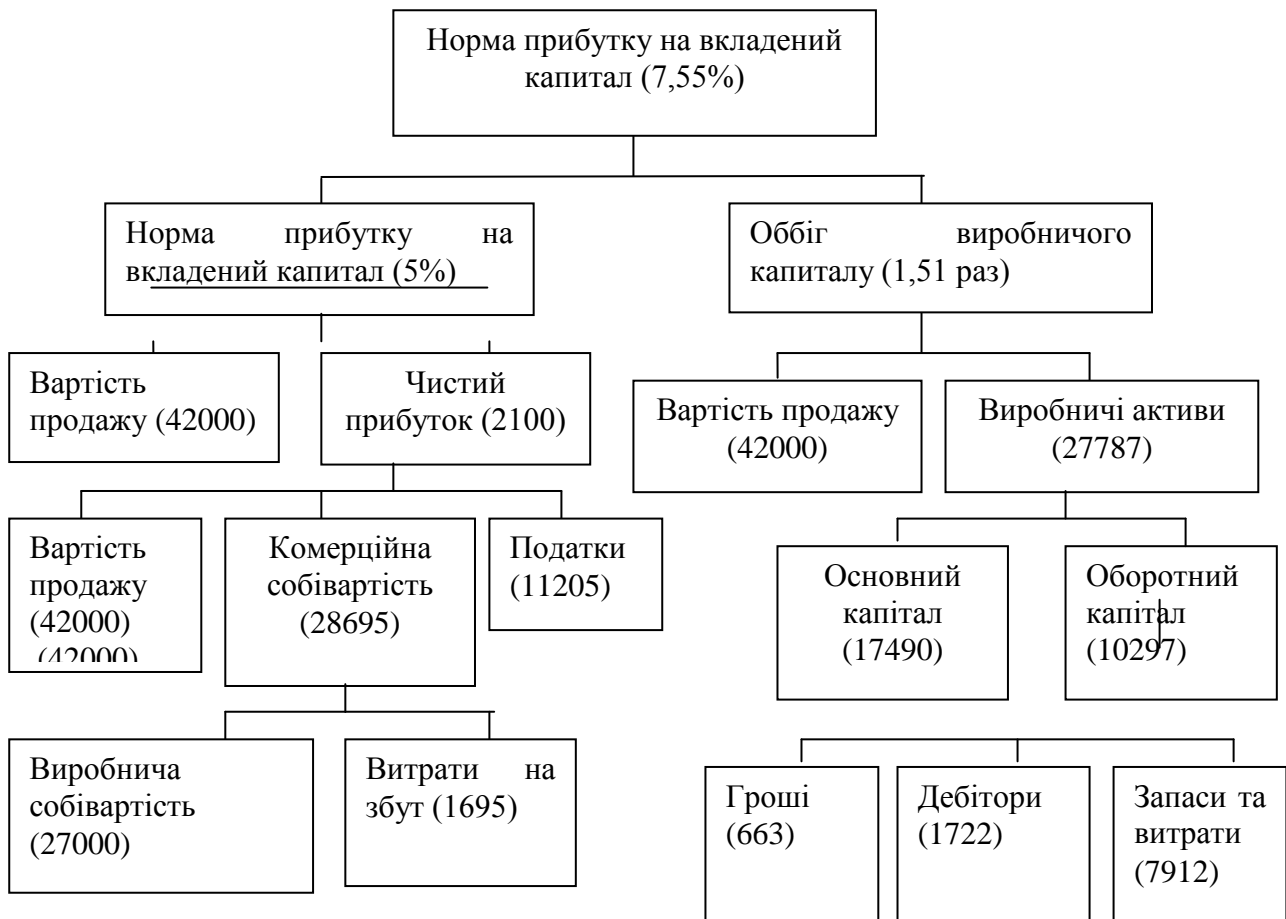

Рисунок 2 – Схема діяльності підприємства

Задача 4 Промислове підприємство виготовляє три види продукції А, Б. Прибуток на одну одиницю продукції становить відповідно 15 і 18 гривень. На одиницю продукції виду А витрачається 0,8 одиниць сировини 1-ї категорії, 0,6–сировини 2-ї категорії. Для виготовлення одиниці продукції виду Б сировини 1-ї категорії витрачається 1,0 одиниці, 2-ї категорії – 1,2 одиниці.

На складі підприємства є запаси сировини 1-ї категорії – 100 одиниць, 2-ї категорії–120 одиниць.

Визначіть число одиниць продукції зазначених видів, випускаючи які підприємству буде забезпечений максимальний прибуток.

X_A – щоденне виробництво продукції виду А (од.)

X_B – щоденне виробництво виду Б (од.)

$Z=f(X_A, X_B) \rightarrow \max$

$10,8 X_A + 1 X_B \leq 100$

$20,6 X_A + 1,2 X_B \leq 120$

$X_A \geq 0 \quad X_B \geq 0$

$X_B = 28 \text{ од.}; X_B = 78 \text{ од.}$

$Z = 15 * 28 + 18 * 78 = 1824 \text{ грн.}$

Задача 5 Річна потреба в матеріалах – 1550 штук.

Число робочих днів у році – 226 днів.

Оптимальний розмір замовлення – 75 штук.

Час поставки – 10 днів.

Можлива затримка поставки–2дні.

Розрахувати параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення.

Параметри системи керування запасами з фіксованим розміром замовлення

Показник	Розрахунок (значення)
Потреба, шт.	1550
Оптимальний розмір замовлення, шт.	75
Час поставки, дн.	10
Затримка, дн.	2
Очікуване денне споживання за час поставки, шт.	(1): кіл. у раб. днів=7
Строк витрати замовлення, дн.	(2):(5)=11
Очікуване споживання, шт.	(3)*(5)=70
Максимальне споживання за час поставки, шт.	((3)+(4))*(5)=8
Гарантійний запас, шт.	(8) – (7)=14
Граничний рівень запасу. шт.	(9)+(7)=84
Максимально бажаний запас, шт.	(9)+(2)=89
Строк витрати запасу до граничного рівня, дн.	((11) – (10)):(5)=5

Задача 6 За даними обліку витрат відомо, що вартість подачі 1-го замовлення – 200 грн. Річна потреба в комплектуючому виробі – 1550 шт. Ціна одиниці – 560 грн. Вартість утримування виробу на складі 20% від ціни. Визначить оптимальний розмір замовлення на комплектуючі вироби .

Розв’язання:

Формула Вільсена.

Витрати на утримання запасів складаються з таких елементів:

- сумарна вартість подачі замовлення;
- ціна виробу, що замовляється;
- вартість зберігання запасів.

$$Q^x = \sqrt{2 \cdot AS / I}$$

Q^x – оптимальний розмір замовлення;

A – вартість подачі 1-го замовлення;

I – витрати на утримання одиниці запасу.

$$Q^x = \sqrt{2 \cdot 200 \cdot 1550 / 0,2 \cdot 560} = 74,4 \text{ шт.}$$

Задля запобігання дефіциту комплектуючого виробу оптимальний розмір замовлення округляється в більшу сторону $Q=75$ штук.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Проведення рейтингового контролю знань студентів

Відповідно до рішення Методичної ради університету від 21 квітня 2005 р. про впровадження модульно-рейтингової системи на факультетах університету було прийнято Положення «Про модульно-рейтингову систему оцінки знань студентів під час проведення експерименту в Харківському державному технічному університеті будівництва та архітектури»:

3 ... дисципліна, що вивчається, розбивається на 2 – 4 змістових модуля (тематичних блоків) за семестр...

5 Максимальна сума рейтингових балів з учбової дисципліни з екзаменом або диференційованим заліком за результатами усіх проміжних етапів контролю, за період вивчення дисципліни складає 100. Студенти, які працюють ритмічно, продовж семестру та виконують графік навчального процесу і які набрали не менш 60 балів за всіма видами контролю визволяються від екзамену (заліку) з даного предмету. Для допуску до здачі екзамену або заліку ця сума повинна бути не менш 40 балів.

Для отримання заліку з дисципліни, що закінчується заліком без оцінки треба отримати не менш 60 рейтингових балів.

13 ... Студент, що набрав на проміжних етапах контролю 70 балів та більше, має право отримати диференційований залік або екзаменаційну оцінку без додаткового опитування. Студент, що набрав:

- 70...74 балів, отримує оцінку „задовільно”;
- 75...89 балів – оцінку „добре”;
- 90 і більше балів – оцінку „відмінно”.

Згоду на отримання оцінки на даних умовах студент надає викладачу до початку екзаменаційної сесії. В цьому випадку викладач виставляє у відомість та залікову книжку студента оцінку, що отримано до екзамену.

Графік проведення рейтингового контролю відповідає графіку проведення міжсесійного контролю за навчальним графіком учбового процесу університету на навчальний рік.

Навчальна дисципліна розбивається на три змістових модуля в семестр (2 для останнього семестру навчання) в залежності від обсягу та логічної структури курсу. Кожний змістовий модуль оцінюється в балах. Сума балів (100 балів), відведена на семестр, розподіляється між змістовими модулями в залежності від їх значущості, а потім між його навчальними елементами. У рамках змістового модуля в балах оцінюються всі основні елементи, що включають різні форми контролю навчальної роботи студентів та якості їх знань: виконання і захист індивідуальних завдань, тестовий контроль знань студентів, письмові контрольні роботи з теорії, виконання і захист лабораторних робіт, розв'язання контрольних завдань, колоквіуми тощо. Студент протягом семестру, згідно з графіком навчального процесу, здає відповідні елементи та набирає бали.

У разі невиконання будь-якого виду проміжного контролю в рамках змістового модуля не зараховується весь змістовий модуль.

Студенту, який не набрав необхідну кількість балів будь якого змістового модуля, не зараховується весь модуль, і він отримує з модуля нуль балів.

2 Студенту за всі модулі виставляються оцінки: за шкалою університету (0 – 100 балів), національною („відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, „зараховано”, „не зараховано”) та ECTS (A, B, C, D, E, FX, F) (табл.3).

Таблиця 3 – Переведення рейтингових оцінок у національні та ECTS

Значення рейтингу	Оцінка ECTS та визначення	Відсоток	Оцінка традиційна	Відсоток
$90 \leq R \leq 100$	A – Відмінно	10	Відмінно	10
$82 \leq R < 90$	B – Дуже добре	25	Добре	55
$75 \leq R < 82$	C – Добре	30		
$66 \leq R < 75$	D – Задовільно	25	Задовільно	35
$60 \leq R < 66$	E – Достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	10		
$40 \leq R < 60$	FX – Незадовільно	–	Незадовільно	–
$R < 40$	F – Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)			

Рейтинг студента розраховуємо за формулою:

$$R = \sum_k r_k$$

де R – рейтингова оцінка студента;

r – бали за відповідний елемент контролю.

Згідно з табл. 1 для відповідної оцінки з дисципліни студент має набрати:

A – не менше 90 балів;

B – від 82 до 89 балів;

C – від 75 до 81 балів;

D – від 66 до 74 балів;

E – від 60 до 65 балів.

Згоду на отримання оцінки студент дає провідному викладачу до початку екзаменаційної сесії. У цьому випадку викладач виставляє її у відомість, індивідуальний план та залікову книжку студента до початку екзаменаційної сесії.

3 У період екзаменаційної сесії студенти можуть скласти екзамен з метою підвищення свого рейтингу з будь-якої дисципліни. Максимальна оцінка за екзамен також складає 100 балів. У разі отримання оцінки більшої, ніж рейтинг, попередній рейтинг студента з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки на один ступінь вищу за результатами складання іспиту, а у разі

отримання на іспиті оцінки меншої, за студентом зберігається оцінка, отримана з рейтингу.

4 Перездача екзаменів студентами, які отримали незадовільні оцінки, організовується в терміни, встановлені деканом. Кафедри екзаменують таких студентів з дозволу декана факультету. Повторне складання екзамену допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий раз – комісії, створеної деканом факультету.

5 Внесення оцінок в залікову книжку та індивідуальний план студента та академічні документи деканату здійснюється переводом рейтингових балів до відповідних шкалі, встановлених чинними нормативними актами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Конституція України.–К.: Україна, 1996.
- 2 Про підприємства в Україні: Закон України // Правда України.–1991.–7 трав.
- 3 Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України.— 1991.— №29.
- 4 Бабанский А.В. Система непрерывного улучшения продуктов и процессов.–М.: Экоперспектива, 1999.–237 с.
- 5 Басовский А.Е., Протасьев В.В. Управление качеством: учебник.–М.: Инфра – М, 2000. – 212с.
- 6 Веснин В.Р. Основы менеджмента: учебник.— М.: Триада ЛТД, 1996—384с.
- 7 Воробьев Л.А. Основы управления производством.— Минск: НПЖ «Финансы, учет, аудит», 1998.— 195 с.
- 8 Гончаров В.В. Менеджмент в рамках основных фаз управленческого цикла.–М.: МНИИПУ, 1998.–96 с.
- 9 Гончаров В.В. Специфика управления важнейшими ресурсами.–М.: МНИИПУ, 1998.–176 с.
- 10 Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика.–СПб.: Питер, 2000.–320 с.
- 11 Деордица Ю.С., Нефедова Ю.М. Исследование операций в планировании и управлении. — К.: Вища шк., 1991. — 270 с.
- 12 Завадський Й.С. Менеджмент. Том 1.–К, – УФІМБ, 1997. – 543с.
- 13 Ильенкова С.Д. Управление качеством: учебник для вузов. – М.:ЮНИТИ, 2000. – 199с.
- 14 Иозайтис В.С., Львов Ю.А. Экономико – математическое моделирование производственных систем.–М.: Вища шк., 1991. – 192с.
- 15 Козловский В.А., Маркина Т.В., Макаров В.М. Производственный и операционный менеджмент: учебник.–СПб.:«Специальная литература», 1998.–365 с.
- 16 Колесников С. Управление ресурсами предприятия. // Логистика, 1999.–№ 2.–с.34 – 40.
- 17 Котляров С.А. Управление затратами: учеб. пособие.–СПб.:Питер, 2001. – 160с.
- 18 Макаренко М.В., Махадина О.М. Производственный менеджмент: Учеб. пособие для вузов.–М.: ПРИОР, 1998.–384 с.
- 19 Менеджмент организации: учеб. пособие / Под ред. З.П. Румянцева, Н.А. Саломатин.–М.: ИНФРА – М, 1997.–432 с.
- 20 Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М.:Дело,1992.
- 21 Ноздрева Р.Б., Цыгичко Л.И. Как побеждать на рынке.–М.: Финансы и статистика, 1991.–204 с.

22 Огвоздин В.Ю. Управление качеством. Основы теории и практики: учебное пособие.–М.: ДИС, 1999.–160 с.

23 Плоткін Я.Д., Пашенко І.Н. Виробничий менеджмент. – Львів: ІВЦ «ІНТЕЛЕКТ+», 1999.

24 Производительность труда «белых воротничков»: Пер. с англ.–М.: Прогресс, 1989

25 Прыкин Б.В., Прыкина Л.В., Эриашвили Н.Д., Усман З.А. Общий курс менеджмента в таблицах и графиках: Учебник.–М.:

ЮНИТИ, 1998.

26 Радионов А.Р., Радионов Р.А. Управление производственными запасами. // Менеджмент в России й за рубежом, 1999. – №1. – с.49 – 54.

27 Саати Т., Керне К. Аналитическое планирование: Организация системы.–М.: Радиосвязь, 1991.–223 с.

28 Управление качеством: Учебник.–М.: ЮНИТИ, 1998. – 199с.

29 Управление организацией: Учебник / Под ред. В.П. Азоева. – М.: ИНФРА – М, 1998.–669с.

30 Фатхутдинов Р.А. Система менеджмента.–М.: АО «Бизнес – школа», 1996.–358 с.

31 Фонотов А.Г. Ресурсный потенциал: планирование й управление.–М.: Экономика, 1985.

32 Френкель А.А. Прогнозирование производительности труда: методы й модели.–М.: Экономика, 1989.

33 Яременко О. Управление материальными ресурсами // Бизнес – Информ, 1997.–№ 22.–с.54 – 59.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	3
ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
1 Теоретична частина.....	5
Контрольний модуль 1.....	5
Контрольний модуль 2.....	5
Контрольний модуль 3.....	5
Контрольний модуль 4.....	6
Контрольний модуль 5.....	6
Контрольний модуль 6.....	6
Задачі до курсової роботи.....	7
2 Описова частина.....	18
3 Розрахункова частина.....	19
ПРИКЛАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ.....	21
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	25
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	28

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни
«Операційний менеджмент» для студентів усіх форм навчання

Укладач Опікунова Наталя Валентинівна

Відповідальна за випуск Т.Є. Андрєєва

Редактор Л.І. Христенко

План 2015, поз.43

Підп. до друку

Надруковано на ризографі

Тираж 50 прим.

Формат 60x84.

Обл. – вид. арк. 1,5

Умовн. друк. арк. 1,3

Зам. № 2581

Папір друк №2

Безкоштовно

ХНУБА, 61002, Харків, вул. Сумська, 40.

Підготовлено та надруковано РВВ
Харківського національного університету будівництва та архітектури

